

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 373/2024
03.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1), 2) и 5) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Перић, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару Кж1 19/23 од 15.09.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж3 14/23 од 06.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 03.04.2024. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Перић, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару Кж1 19/23 од 15.09.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж3 14/23 од 06.12.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару К 619/21 од 01.12.2022. године окривљени АА, на основу одредбе 423. став 1. тачка 1) ЗКП, ослобођен је оптужбе да је извршио кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 1), 2) и 5) КЗ јер дело за које је оптужен по закону није кривично дело. Одлучено је да трошкови кривичног поступка падну на терет буџетских средстава а оштећена је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1 19/23 од 15.09.2023. године, усвајањем жалбе ОЈТ У Новом Пазару, преиначена је пресуда Основног суда у Новом Пазару К 619/21 од 01.12.2022. године, па је окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1), 2) и 5) КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три месеца. Окривљени је обавезан на плаћање паушала суду а оштећена је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парнични поступак.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу КжЗ 14/23 од 06.12.2023. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца ВЈТ у Новом Пазару и браниоца окривљеног и пресуда Вишег суда у Новом Пазару Кж1 19/23 од 15.09.2023. године, потврђена.

Против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Пазару Кж1 19/23 од 15.09.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу КжЗ 14/23 од 06.12.2023. године захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА - адвокат Јелена Перић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање и одреди да се одложи извршење правноснажне пресуде.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, наводећи да је окривљени осуђен за радњу за коју је наступила застарелост кривичног гоњења. Наиме, поступајући тужилац је поднеском Кт 425/19, Кт 168/10 од 14.10.2022. године, окривљеном на терет ставио радњу извршења кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. КЗ, извршену 21.08.2018. године, за коју радњу је релативан рок застарелости кривичног гоњења три године, односно крајни рок за оптужење ове радње је био 21.08.2021. године, па је јасно да је на штету окривљеног учињена наведена повреда закона јер је осуђен и за радњу за коју је наступила релативна застарелост кривичног гоњења.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Наиме, из списка предмета произилази да су оптужним предлогом ОЈТ у Новом Пазару Кт 425/19, Кт 168/20 од 02.03.2020. године и прецизираним оптужним актом од 14.10.2022. године радње извршења истоветно описане, само је другим актом тужиоца прецизиран временски период када је окривљени предузео наведене радње које су му стављене на терет и оптужним актом од 02.03.2020. године, дакле ток застаревања кривичног гоњења у конкретном случају, прекинут је радњом тужилаштва односно подношењем оптужног акта 02.03.2020. године.

Сходно наведеном, од момента извршења наведене радње 21.08.2018. године, па до подношења оптужног акта 02.03.2020. године, није протекао законом прописан рок из члана 103. тачка 5) Кривичног законика, а то је време од три године, јер се сходно

члану 104. став 3. Кривичног законика, ток застарелости прекида сваком процесном радњом која се предузима ради гоњења учиниоца због учињеног кривичног дела, а сваким прекидом застарелост почиње поново да тече, како је то прописано у ставу 5. члана 104. Кривичног законика.

Самим тим, у конкретном случају није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног, обзиром да по оцени Врховног суда, ни у једној фази поступка није долазило до прекорачења рокова из члана 103. и члана 104. Кривичног законика.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 439. тачка 1) ЗКП наводећи да изрека правноснажне пресуде не садржи сва битна законска обележја кривичног дела угрожавања сигурности из члана 138а став 1. КЗ јер не садржи последицу која се огледа у „осетном угрожавању личног живота“ односно није описано на који начин је осетно угрожен живот оштећене.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Чланом 138а став 1. тачка 1), 2) и 5) Кривичног законика (Сл.Гласник РС, бр.35/19) прописано је кажњавање оног ко у току одређеног временског периода упорно друго лице неовлашћено прати или предузима друге радње у циљу физичког приближавања том лицу противно његовој вољи и онај ко противно вољи другог лица настоји да са њим успостави контакт непосредно, преко трећег лица или путем средстава комуникације и онај ко предузима сличне радње на начин који може осетно да угрози лични живот лица према коме се радње предузимају.

Према чињеничном опису у изреци првостепене пресуде и утврђеном чињеничном стању, окривљени АА, је у стању урачунљивости са умишљајем, уз истовремену свест о забрањености свога дела, упорно друго лице неовлашћено пратио и путем средства комуникације противно вољи другог лица настојао да са њим успостави контакт и предузимао друге сличне радње на начин који може неосетно да угрози лични живот лица према коме се те радње предузимају..., дана 21.08.2018. године..., оштећеној ... послао поруку следеће садржине: „Бајрам шериф мубарек олсун“, почетком априла 2019. године, послао поруку „Најлепша си од свих жена – То је песма за тебе“, а након почетка школске 2019/2020..., готово свакодневно јој је испред школе у којој је запослена, гестовима упућивао пољупце и гестове у облику срца, а у неколико наврата јој је препречавао пут својим аутом, отварао прозоре..., гледао у њеном правцу, у намери успостављања контакта, а у више наврата је снимао телефоном..., којим радњама је оштећену ... неовлашћено пратио и упорно настојао да са њом успостави контакт, а противно њеној вољи и без датог повода... на свом интернет порталу.. а након подношења кривичне пријаве дана 14.04.2019. године објавио текст... у којем је алудирао да је оштећена... у емотивној вези са њим..., на који начин је наставио да угрожава њен лични живот све до краја 2019. године.

У овако описаним и утврђеним радњама окривљеног АА, стичу се сва обележја, како објективна, тако и субјективна, кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 1), 2) и 5) КЗ, за које је оглашен кривим, па су стога супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП оцењени као неосновани.

Такође су неосновани наводи захтева којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, да је суд применио Кривични законик који се примењује од 01.12.2019. године, а који није повољнији за окривљеног. Наводи су неосновани из разлога што је окривљени предузимао радње све до краја 2019. године, дакле у време важења Кривичног законика, који се примењује од 01.12.2019. године и који је суд у конкретном случају правилно применио. При томе за кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 1), 2) и 5) КЗ прописана је иста кривична санкција, новчана казна или затвор до три године, као и Кривичним закоником који се примењивао у периоду од 01.06.2017. године до 30.11.2019. годин.

Поред наведеног неосновани су и наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, наводима да је суд повредио закон јер није применио одредбу члана 45. став 3. КЗ када је окривљеном изрекао казну затвора у трајању од три године а били су испуњени услови да суд одреди да ће се казна затвора у трајању од три месеца извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује имајући у виду да је примена члана 45. став 3. ЗКП за суд само могућност, а не и обавеза и коју суд цени у сваком конкретном случају.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Перих, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Весна Зарић, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић